

San Giovanni Battista

Johannes Evangelistens kirke ligger underligt forladt, omgivet som den er af moderne seksetagers forstadsbygninger.

Kirken er en tagløs ruin, ligner en typisk romansk kirke fra 11-1200-tallet. Men så enkelt er det ikke.

Historien om stedet i al korthed: Marciano, sendt af Peter i år 39 e.kr. fra Antioch, skabte den første kristne menighed i Vesteuropa, som holdt til i krypten. Selve Paulus var her i året 61. Marciano blev på et tidspunkt stenet af byens jødiske befolkning, og han blev begravet i krypten. I 500-tallet som her er byzantinsk tid, byggedes både en kirke og en kryptkirke på stedet.

Den byzantinske kirke stod til et jordskælv i 1100-tallet kom i vejen. Den hvilede på antikke søjler lånt fra et nærliggende tempel – resterne står stadig i det nu åbne kirkeskib. Så genopbyggede normannerne den og tilføjede den roset, der stadig dominerer facaden. Det store skælv i 1693 lagde også denne kirke ned, og nu rejste man en barokkirke på resterne. Af den er der stadig lidt krummelurer på facaden tilbage. Barokkirken faldt ved det store skælv i 1908 – og så gav man op.

I 300-tallet havde de kristne lige op ad krypten taget nogle græske cisterner i brug til sine begravelser. Det var efter lovliggørelsen af de kristne og foregik altså i al fredsommelighed og uden forfølgelse og hemmelige kældermøder, man havde bare skikken at begrave sådan. Stedet blev brugt

de næste 200 år, så begyndte man at begrave som man stadig gøre det.

Katakomberne var i lange tider glemt. Men den notoriske P. Orsi fandt dem i 1800-tallet. Her lå de med alle de 10.000 døde, knoglerne af mennesker døde 13-1500 år tidligere.

Det er neden under kirkeruinen eventyret starter, hvis man har tålmodighed.

Der er rundvisning hver time. Kommer man uheldigt må man bare vente. Tavshed. Manden ved skranken lukker sig inde i sig selv. Knægten ved siden af siger intet, selvom han taler udmærket engelsk. Palmer. Pinjer. De ventende ligger på gelændere og stenbænke og hviler og venter på at den indelukkede mand giver signal til at man må komme med på en tur.

Rundvisningen fører dels til den gamle kryptkirke, dels til katakomberne.

I kryptkirken er lidt af alt, reminiscenser fra oldkirketiden, fra byzantinerne og fra normannerne. Ikke mindst biskop Martiano (Marciano på nutidsitaliensk), byens første biskop. Han blev stenet til døde af byens jødiske befolkning og er derfor nu Sankt Martiano. Hans 'kiste' er hugget direkte ind i klippen og der et lille hul i midten af den side, der vender ud mod den besøgende. Det er til at man kunne stikke hånden ind og røre ved hans afsjælede legeme når man bad til ham. Desuden kan krypten byde på selve det alter, Paulus prædikede ved i år 61. Fra den byzantinske tid står fire søjlekapitæler hver med relief af en evangelist med sit kendedyr.

Kryptkirken blev 'ødelagt af saracenerne' og 'genopbygget af normannerne', hvorfra de fire søjlekapitæler skulle stamme, hedder det i turistføreren. Men ifølge den lokale rundviser blev den ødelagt ved et jordskælv

Ved siden af er der nedgang til katakomberne. Der ligger 10.000 derinde. Det hele er velindrettet som en romersk castra med en lige hovedgade og vinkelrette sidegader. Lange gange der brydes af små 'pladser', rotunder kaldet. Mange små nicher i væggene er til (de udøbte) børn, store sarkofager til de rige voksne. Andre steder er der hugget op til 20 grave dybt ind i klippen, den ene efter den anden, som riller på tværs i hulrummene. Atter andre er rundbuer med rummelige grave. Lys fik man fra de brøndhuller, grækerne århundreder før havde lavet. Man holdt også messer og gudstjenester her.

